

АОСК «Алгыс» уьуйаан

Технологическэй карта
бэлэмнэний белех о5олоругар

Тиэмэтэ: «Саас».

Толордо иитээччи:
Сорокоумова Саргылана Егоровна

2020

Белех	Бэлэмнэний белех, 6 саастаах оџолор		
Оџо ахсаана, ыытыллыыта	4-5 оџо, белеџунэн		
Дьайымал тиэмэтэ	«Саас»		
Туттуллар ньымалар, методтар	Кердеруу, быьарыы, тыаьы-ууьу истии.		
Дьайымал сыала	Саас туьунан ейдебулу кэцэтии, ситимнээх сацаны сайыннарыы.		
Соруктара	<p>1. Саас туьунан билиилэрин кэцэтии: хобооннору, билгэлэри уерэтэьын, хартыыналары керен ситимнээн кэпсииригэр, «С» дорџооцо улэлэьии.</p> <p>2. Оџо толкуйдуйдаан, болџомтолоохтук истэн ьйытыыларга эппиэттииллэригэр, сорудахтары толороллоругар усулуобуйаны тэрийии.</p> <p>3. Айылбаьа харыстабыллаах сыьыаны, кэтээн керер уеруйэьи иитии. Сэрэхтээх буолары санатыы.</p>		
Туттуллар мал	Проектор, ТСО, «Саас»-хартыыналар, «Сааскы тыастар» звукозапись, Ньюргуьун сибэки эминньэхтэрэ(арацас, фиолетовай, сырдык розовай), ецнеех кумааьылар.		
Дьайымал хаамыыта			
Этаптара	Иитээччи	Оџолор	Куутуллэр тумук
1. Кирии чааьа	Эьэрдэлэьэ керсуу. «Итии суурэн»- хобоон утуе санаа буоларын ейдетер. Сорудахтары толорон уеруулээх тугэн баар буолуобун санатар.	Оџолор илии илиилэриттэн ылсаллар.	Бэйэ-бэйэьэ истин, утуе санаалаах буолар угэс уескуур.
2. Билиилэри ылыылар	«Сааскы тыастар» (звукозапись): таммах, чыычаах сацата, уруйэ сууругурэр тыаьа. Ыйытыылар саас туьунан.	Тыаьы-ууьу истэллэр. Ыйытыыларга хоруйдуулар.	Саас айылба уьуктар, кун уьуур, сир ирэр, хаар уулар, чалбах тахсар, кыыл-суел уйатыттан-хороонуттан тахсар диэн ейдебулу ыллаллар
3. Сурун чааьа	«Саас» диэн тылга ханнык бутэй дорџоон ьбиллэрин чопчулааьын. Ыйытыыларга хоруйдар. Артикуляцияьа, тыыныыга улэлэьии. Сааскы	«С» дорџоон хайдах сепке этиллэрин утуктэллэр. Куускэ «С» дорџоону салгыы сацара уерэнэллэр. Саца тыллары, сепке	Болџомтолоро, ейге тутар, таба сацарар дьобурдара сайдар. Бэйэни керунэ сылдыар

	салгыцца сэрэхтээх буолары ейдетуу.	тацна сылдьары билсэллэр.	туьунан ейдебулу ылаллар.
О5о саца билбитин иллэц кэмигэр туьаныыта	Слайд №1. Д/о. «Ким саамай элбэх тыллаах этиини оцорор эбитий». Иллэц кэмцэ: Д/о. «Хартынананы хомуй»; Д/о. «Хайда5ын эт».	Ойууну бол5ойон кереллер, салгыы ейтен этиилэри этэллэр. Хартынананы керен тылы чуолкайдык сацарааьын. Бэриллибит эттиги ойуулаан- дьуьуннээн ситимин быспакка кэпсииргэ эрчиллэллэр.	О5о билбитин- кербутун иллэц кэмигэр дидактическэй, тыл оонньууларыгар туьанар.
Физминутка	«Чалба5ы туорааьын» «Ке5ен»	О5олор суурэн кэлэн «ковриктары» хардыылаан туоруулар; Куска уемэн хаамаллар.	Саас чалбах тахсар, кус-хаас кэлэр диэн ейдебулу ылаллар. Хардыылаан ыстанар сатабыллара сайдар, суурэн-кетен чэбдигирэллэр. Иллэц кэмцэ хамсаныылаах оонньуулары бэйэлэрэ тэрийэн оонньуулар: х-ра: «Кустар-хаастар», «Булчутгар».
О5о саца билбитин иллэц кэмцэ туьаныыта	Билгэ(слайд №2) Саас уьуох буолла5ына курупааскы хааба эрдэ кытарар. Оонньуу: «Ытыскын таьын».	О5о бэйэтин норуотун ийэ тылын, угэьин билсэр. Бол5омтолоох, тургэнник толкуйдуу охсон соруда5ы толорор.	Саха о5ото буоларын быьыытынаны сытыы ейдеех, бэйэтин омугун тылын-еьун интириэьиргиир, угэьин ытыктыыр, айыл5а кэрэтин кэрэхсиир, харыстабыллаахтык сыьыаннаар буола улаатар.
Тумуккэ: Рефлексия	«Ньургуйун эминньэхтэрэ». Саас туьунан ыйытыылар. Билбити чицэтии. Ордук тугу себулээтигит? Сюрприз- бэлэх «Араас ещнеех ньургуйуннар».	О5олор ыйытыыларга хоруйдуулар, тугу себулээбиттэрин, интириэьиргээбиттэрин, туохха ыарыьаппыттарын кэпсииллэр, санааларын уллэстэллэр.	О5о тус санаатын уллэстэр, сепке анаарар, сахалыы сиэрдээх, бэйэтин саастыылаахтарын кытта бодуруьа иитиллэр-такайыллар.

